

**Haagse Toren
bestaat 600 jaar**
2

**Wereldreis door
eigen stad**
6

**Een oud schip
verduurzamen**
8

**Doe mee met de
Actie Schone Buurt**
11

Contact	2
Ombudsman	3
Den Haag maakt het	5
Veiligheid	9
Gemeenteraad	10
Agenda	12

Begin dit jaar werden in Den Haag ruim 300 regentonnen uitgedeeld. Met een regenton kun je wateroverlast voorkomen.

DUURZAAM DEN HAAG

Subsidie regenton of groen dak

Met een regenton of een groen dak vang je regenwater op. Daarmee kun je wateroverlast bij hevige regenval voorkomen. Bewoners van een aantal wijken in en rond het centrum kunnen hiervoor subsidie aanvragen bij de gemeente.

■ Door klimaatverandering is

meer nodig om wateroverlast in versteende wijken tegen te gaan. Daarom zorgt de gemeente voor meer groen en de aanleg van waterbuffers. Bewoners kunnen ook zelf actie ondernemen. Bijvoorbeeld door:

- een groen dak (dak begroeid met planten) aan te leggen
- een regenton of regenschutting

te plaatsen

- de regenpijp af te koppelen van het riool (bijvoorbeeld in een vijver)
- tuintegels te vervangen door gras of planten.

De gemeente geeft daar subsidie voor. Vorig jaar gold de subsidieregeling voor tien buurten waar de wateroverlast het grootst is. Dit jaar is het aantal buurten uit-

gebreid. Ook groepen huurders of eigenaren kunnen nu subsidie aanvragen. Voor mensen met een laag inkomen vergoedt de gemeente alle kosten. Er is dit jaar in totaal €250.000 subsidie beschikbaar.

Meer informatie?
denhaag.nl/regenton

Openingstijden met de feestdagen

■ De meeste diensten van de gemeente zijn gesloten op maandag 1 april (tweede paasdag), donderdag 9 mei (Hemelvaart) en maandag 20 mei (tweede pinksterdag). Op denhaag.nl/actueel staat een overzicht van alle openingstijden rond de feestdagen.

Meer informatie?
denhaag.nl/feestdagen

Gratis gele vuilniszakken tegen meeuwenoverlast

■ Meeuwen kunnen overlast veroorzaken, vooral tijdens de broedperiode van april tot en met augustus. De gemeente probeert deze overlast zoveel mogelijk tegen te gaan. Ook u kunt daarbij helpen. Bijvoorbeeld door de meeuwen niet te voeren. En door uw dak aan te passen zodat meeuwen er niet gaan broeden. Wordt bij u het huisvuil nog in vuilniszakken opgehaald? Gebruik dan de gele vuilniszakken die de gemeente gratis aanbiedt.

Meeuwen kunnen deze zakken minder makkelijk openpikken omdat ze extra stevig zijn. Zet de zakken aan de stoeprand op de dag dat het huisvuil wordt opgehaald. Bind de zakken goed dicht. U kunt de gele vuilniszakken gratis ophalen (1 rol per keer) op diverse plekken in de stad. Op de website staat een overzicht per stadsdeel.

Meer informatie?
denhaag.nl/meeuwen

DenHaag.nl uitgelicht

Verloopt uw paspoort of ID-kaart in 2024?

Vraag tijdig een nieuwe aan. Meer informatie op denhaag.nl/paspoort-en-identiteitsbewijs.

Hulp bij hoge energiekosten?

Kijk op denhaag.nl/energie.

Haagse Toren Een jaar lang vol feestelijke activiteiten rond het 600-jarig bestaan

Heel Den Haag aan je voeten

Iedere Hagenaar zou minstens een keer De Haagse Toren moeten beklimmen. Een mooie aanleiding is de viering van het 600-jarig bestaan. Een jaar lang staat de toren vol in de schijnwerpers. En dat moet zo blijven, vindt de organisatie.

‘Ik heb vaak moeite de mensen weer mee naar beneden te krijgen,’ vertelt torenhids Erik Boer. ‘Vooral op een heldere dag is het uitzicht adembenemend mooi. Je kunt soms de Euromast zien. Van boven is de stad één groot zoekplaatje: de Passage, de Haagsche Bluf, Holland Spoor, het Vredespaleis, het Kurhaus. Heel Den Haag aan je voeten.’

288 treden

Voor dat uitzicht moet je eerst wel 288 treden op. Onderweg zijn er zolders om op adem te komen. Erik neemt dan de tijd om te vertellen over de wonderlijke geschiedenis van de toren. Aan rampen geen gebrek: een verwoestende brand, gevaarlijke scheuren in de muren, de klokkenroef door de Duitsers en in 1987 en 2002 viel er een loeizware klepel uit een klok.

De toren (92,5 meter) vormt een geheel met de St. Jacobskerk, maar organisatorisch zijn ze gescheiden. De toren valt onder de gemeente, terwijl de rest van het gebouw eigendom is van de Protestantse Kerk Den Haag. Stichting Ga Den Haag organiseert sinds 2017 beklimmingen. Het 600-jarig bestaan (1424-2024) wordt een jaar lang gevierd met activiteiten op en rond de toren.

Abseilen en operette

‘Iedere Hagenaar moet minstens een keer De Haagse Toren beklimmen,’ vindt Rogier Soetekouw van Ga Den Haag. ‘Als

Torengids Erik Boer (links) en Rogier Soetekouw (rechts): Vooral op een heldere dag is het uitzicht adembenemend mooi.

FRANK JANSEN

Beklim de Haagse Toren

Elke week zijn er op vaste tijden beklimmingen van de Haagse Toren. Maximaal vijftien deelnemers gaan naar boven onder leiding van een gids. Zelfstandig de toren beklimmen is niet mogelijk. Wel kunnen groepen een tour boeken buiten de reguliere tijden. Tickets zijn vooraf online verkrijgbaar.

- april t/m oktober: donderdag t/m zondag om 13.00 en 15.00 uur
- november t/m maart: zaterdag en zondag om 13.00 en 15.00 uur

 Meer informatie?
dehaagsetoren.nl

je boven bent geweest en hebt gehoord wat zich hier heeft afgespeeld, dan kijk je voortaan anders naar de toren. Deze icoon van de stad moet veel meer onderdeel worden van ons collectieve geheugen. Dat hopen we dit jaar te bereiken.’

Op de jubileumkalender staan activiteiten als abseilen, livemuziek op grote hoogte, lichtjesavonden, Haags Torenbier en zelfs een operette. Stichting Ga Den Haag wil dit jaar ook de entree opknappen en de aanlichting verbeteren. ‘Zo’n beeldbepalend monument verdient een sprankelende uitstraling,’ vindt Rogier. ‘Den Haag moet laten zien trots te zijn op de toren. Eeuwenlang was het een baken in de wijde omgeving en nu nog steeds een parel in de skyline.’

Klok en klepel

Wie de toren beklimt, maakt grote kans een klok te horen luiden (oorverdovend) en weet voortaan ook waar de klepel hangt. Elk heel en half uur, maar ook elk kwartier laten de klokken van zich horen. ‘De Haagse Toren was de stadsklok. Op alle zeshoeken zit een wijzerplaat,’ vertelt Erik. ‘Zo kon men overal in de stad zien hoe laat het was. De klokken bepaalden het ritme van de dag. Werklieden wisten dat ze pauze hadden als er een bepaald gebeier klonk. En op zaterdag om zes uur sloot klokkenspel de werkweek af.’ Met zulke anekdoten, feiten en weetjes loodsen de torenhids hun bezoekers naar boven. Ze zoeken overigens nog naarstig naar collega’s die willen helpen dit verhaal levend te houden.

Contact met de gemeente

E-mail: denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: denhaag.nl/contact
(zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis
(maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag,
facebook.com/gemeenteDH,
instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op overheid.nl/berichten-over-uw-buurt

Afspraak bij de gemeente

Balies Publiekszaken: Heeft u een nieuw paspoort, ID-kaart of rijbewijs nodig? Of wilt u bijvoorbeeld een geboorte aangeven? Voor dit soort producten en diensten kunt u terecht bij de balies Publiekszaken bij Stadhuis Spui (Spui 70) en Stadskantoor Leyweg (Leyweg 813).

Afspraak maken: De gemeente werkt op afspraak. Zo kan de gemeente tijd voor u reserveren en bent u er zeker van dat u goed en snel geholpen wordt. Maak een afspraak via denhaag.nl/afspraak. Lukt het niet om op tijd een afspraak te maken via de website? Dan kunt u bellen naar 14070. Zij bekijken dan of het nodig is de afspraak te vervroegen.

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 10 april
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70,
Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Hans Oerlemans en Frans van Hilten
Klachten bezorging: denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, DBV
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl
of bel (070) 353 26 30

Groen licht voor vrije busbaan langs de Binckhorstlaan

De Binckhorstlaan krijgt tussen de Zonweg en Mercuriusweg een vrije busbaan. De gemeenteraad ging 15 februari akkoord met het ontwerp.

■ ■ Vooral in de spits kan het op de Binckhorstlaan erg druk zijn. Dankzij de busbaan kan bus 28 tussen de haltes Zonweg en Mercuriusweg straks snel langs de file of langzaam rijdende auto's rijden. Dat scheelt ongeveer 5 minuten reistijd.

Tijdelijke oplossing

De vrije busbaan is een tijdelijke oplossing om het openbaar vervoer in de Binckhorst te verbeteren. Uiteindelijk komt er een nieuwe tramlijn. Die wordt naar verwachting in 2030 aangelegd. Het ontwerp van de busbaan wordt nu verder uitgewerkt. Daarna kan het werk beginnen. Als alles volgens plan gaat, is de busbaan in 2025 klaar.

De Binckhorst verandert van een industriegebied in een duurzame

Bus 28 rijdt straks sneller over de Binckhorstlaan.

ANP/PAUL DIJKSTRA

woonwijk, waar mensen kunnen wonen, werken en ontspannen. Het is belangrijk dat de wijk goed bereikbaar is. Vooral voor fietsers en reizigers met het openbaar vervoer. De busbaan is onderdeel van een pakket maatregelen om de bereikbaarheid te verbeteren. De gemeente Den Haag, gemeente Leidschendam-Voorburg, de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH), de provincie Zuid-Holland en de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Binnen-

landse Zaken en Koningsrelaties werken hierbij samen.

Nieuwe fietsroute

Er komt ook een nieuwe fietsroute van de Binckhorst naar Voorburg Noord. Deze fietsroute is ook onderdeel van het pakket mobiliteitsmaatregelen. Op pagina 5 van deze Stadskrant leest u meer over de nieuwe fietsroute.

 Meer informatie?
[binckhorstbereikbaar.nl](https://www.binckhorstbereikbaar.nl)

Camera's op de Escamplaan werken sinds 26 februari

Sinds 26 februari werken de camera's op de Escamplaan (naast het HagaZiekenhuis). De camera's vervangen de pollers die hier eerst stonden.

■ ■ Op dit deel van de Escamplaan geldt sinds 2021 een doorrijverbod. Alleen lijnbussen en voertuigen van de nood- en hulpdiensten mogen hier rijden. Eerst stonden er pollers om het andere verkeer tegen te houden. Maar daar

gebeurden veel ongelukken mee. Automobilisten reden tegen de pollers aan. Daarom heeft de gemeente besloten om de pollers door camera's te vervangen. De camera's moeten ervoor zorgen dat er geen ander verkeer over de busbaan rijdt. De camera's kunnen kentekens herkennen. De eerste weken krijgen overtreders nog een waarschuwing. Daarna krijgt verkeer dat er niet mag rijden een bekeuring van € 120.

Ook op andere plekken

De gemeente wil ook op andere plekken waar dat kan pollers vervangen door camera's. De pollers op de Escamplaan zijn nu als eerste vervangen. Zo doet de gemeente ervaring op met deze vorm van handhaving.

 Meer informatie?
[denhaag.nl/pers](https://www.denhaag.nl/pers)

Groot tuinafval gratis opgehaald

■ In het voorjaar gaan veel mensen in hun tuin aan de slag. Heeft u groot tuinafval zoals takken en struiken? Van 18 maart tot en met 26 april haalt de gemeente het gratis op tijdens de takkenroute. Maak een afspraak via [denhaag.nl/afval](https://www.denhaag.nl/afval) of via 14070. Van tuinafval wordt onder andere compost gemaakt.

 Meer informatie?
[denhaag.nl/afval](https://www.denhaag.nl/afval)

Gratis compost voor in de tuin

Op zaterdag 23 maart kunt u van 10.00 tot 14.00 uur een gratis zakje compost ophalen bij de Haagse stadsboerderijen tijdens de Landelijke Compostdag. Compost is handig materiaal voor het verbeteren van de grond in uw tuin. Ook helpt het tegen onkruid. Scheid uw gft-afval, of composteer het zelf. Meer informatie op milieueducatie.denhaag.nl.

GEMEENTE DEN HAAG

Ombudsman

Van klacht naar tip

Soms haalt de oplossing van een probleem de klacht in. Zoals in dit geval. De ombudsman krijgt de vraag om een mevrouw te bellen over een acute kwestie met de gemeente. Maar als ze elkaar aan de lijn hebben, blijkt de zaak al opgelost. De klacht verandert in een tip hoe burgers in dezelfde situatie het beste kunnen worden geholpen.

Wat is er aan de hand? Mevrouw is slecht ter been en heeft via de Wmo een scootmobiel in bruikleen. Binnenkort gaat ze verhuizen. Op het nieuwe adres moet eerst nog wel een

accu-oplader worden geïnstalleerd voor de scootmobiel. Bij de gemeente hoort ze dat het vijftien weken kan duren voordat de aanvraag hiervoor is afgehandeld.

'Stel je eens voor,' zegt mevrouw. 'Dan zou ik misschien wel vier maanden lang niet zelfstandig de deur uitkunnen. Waarom kost een simpele aanvraag zoveel tijd? Bovendien moet je een scootmobiel inleveren als je er langere tijd geen gebruik van maakt.'

Zover komt het gelukkig niet. Mevrouw heeft inmiddels zelf al gebeld met Medipoint, het bedrijf dat scootmobielen levert aan Hagenaars die daar via de Wmo recht op hebben. Ze treft een

medewerker met begrip voor haar situatie én de nodige daadkracht. Medipoint regelt snel toestemming voor het maken van een oplaadpunt, nog voordat mevrouw verhuist. 'Ik heb vandaag een brief met de bevestiging gekregen van mijn nieuwe huisbaas,' vertelt ze opgelucht aan de telefoon. 'Alles komt op tijd in orde.' Ze voegt er nog aan toe: 'Als er weer eens iemand komt met eenzelfde soort klacht, kunt u het beste adviseren om direct zelf contact op te nemen met Medipoint.' De ombudsman bedankt haar voor de tip en wenst mevrouw succes met de verhuizing.

 De gemeentelijke ombudsman, mevrouw Stehouwer en de jeugdombudsman, mevrouw Nass behandelen klachten van burgers over de gemeente Den Haag en de Jeugdzorg.

Post: Postbus 16623, 2500 BP, Den Haag

Website: [ombudsman.denhaag.nl](https://www.ombudsman.denhaag.nl), [jeugdombudsman.denhaag.nl](https://www.jeugdombudsman.denhaag.nl)

Spreekuur: dinsdag van 13.00 tot 15.00 uur, afwisselend in bibliotheek Segbroek en Escamp

Telefonisch spreekuur: woensdag 13.00 tot 15.00 uur. Maak vooraf een afspraak via ombudsman@denhaag.nl of via (070) 752 82 00 (werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur).

Wijkbudget voor Leidschenveen

■ De gemeente maakt 40.000 euro vrij voor het verbeteren van cultuur en ontmoeten in Leidschenveen. Bewoners vanaf 12 jaar kunnen tot 28 maart plannen inleveren. De gemeente zet alle haalbare plannen op de website. Bewoners kunnen stemmen op hun favoriete plannen. De plannen met de meeste stemmen worden uitgevoerd.

 Meer informatie?
[wijkbudgetleidschenveen.denhaag.nl](https://www.wijkbudgetleidschenveen.denhaag.nl)

Tentoonstelling tijdcapsule

■ Bij werkzaamheden voor de verbouwing van het Binnenhof is in het ruitersstandbeeld van koning Willem II een tijdcapsule gevonden. De inhoud bevat onder andere een oorkonde, boeken over de slag bij Waterloo en een lofdicht. Het kistje en de inhoud ervan zijn tot en met 20 maart te zien in het Atrium van het stadhuis.

 Meer informatie?
[atriumcityhall.nl](https://www.atriumcityhall.nl)

Samenwonen op proef succesvol

De gemeente gaat door met het samenwonen op proef. Met deze regeling kunnen mensen met een bijstandsuitkering gaan samenwonen met hun geliefde zonder dat dit direct gevolgen heeft voor de bijstandsuitkering.

■ ■ Veel mensen die gaan samenwonen doen dit geleidelijk en willen de tijd nemen om aan elkaar en de nieuwe situatie te wennen. Ook moeten praktische zaken geregeld worden. Denk aan de opzegtermijn van een huurcontract, het regelen van een school voor kinderen of inschrijven bij de nieuwe gemeente.

Drie maanden de tijd

Mensen met een bijstandsuitkering kunnen hier drie maanden de tijd voor nemen zonder gevolgen voor de uitkering. Na deze periode

kunnen ze nog drie maanden verlenging aanvragen van het op proef samenwonen. Na de proefperiode wordt de uitkering aangepast aan de feitelijke woon- en leefsituatie.

De regeling krijgt met gemiddeld een 8 een hoge waardering bij de deelnemers

Hoge waardering

Sinds juni 2022 is samenwonen op proef mogelijk. De regeling is nu geëvalueerd. De gemeente heeft navraag gedaan bij de deelnemers wat de regeling voor hen betekend

heeft. De regeling krijgt met gemiddeld een 8 een hoge waardering bij de deelnemers. Tot aan januari 2024 hebben 21 mensen samengewoond op proef, 13 koppels zijn definitief gaan samenwonen, 6 keer is het samenwonen beëindigd en bij 2 stellen loopt de proefperiode nog.

Belangrijke beslissing

Wethouder Mariëlle Vavier: 'Een van de deelnemers zei het mooi 'Het kan vriezen en het kan dooien in de liefde.' Om de stap te zetten naar samenwonen met je geliefde wil je een zekerheid hebben dat niet alles op het spel staat als het toch niet loopt zoals je hoopte. Daarom ben ik blij dat we dit mogelijk gemaakt hebben. Het helpt mensen echt bij het nemen van een belangrijke beslissing in hun leven.'

Haagse buurten bouwen met ruimte voor voorzieningen en groen

Bij nieuwe bouwprojecten gaat de gemeente voortaan vooraf vastleggen waar ruimte is voor maatschappelijke voorzieningen en groen. Zo ontstaan aantrekkelijke nieuwe buurten.

■ ■ Dat staat in de nota 'Haagse richtinggevende normen maatschappelijke voorzieningen en groen 2024' die het college van burgemeester en wethouders naar de gemeenteraad heeft gestuurd. Het aantal inwoners van

Den Haag groeit. Daarvoor zijn tienduizenden nieuwe woningen nodig. Die komen vooral in de Binckhorst, Zuidwest en het gebied rondom de grote stations (CID). Om de stad leefbaar te houden moet het aantal voorzieningen en groen meegroeien. Bijvoorbeeld scholen, huisartsen, bibliotheken en plekken om te spelen of te sporten.

De gemeente heeft hiervoor normen opgesteld. Bijvoorbeeld hoeveel scholen, huisartsen of speelplekken zijn er nodig per

1.000 woningen. In de nota staat per gebied precies beschreven wat er nodig is. De gemeenteraad bespreekt het voorstel binnenkort. De gemeente gaat ook strakkere eisen stellen aan de architectuur. Ook is er aandacht voor het aanleggen van lange Haagse lanen. Zodat er echte Haagse buurten ontstaan.

 Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

Opbouw strandpaviljoens

■ ■ Op 26 februari is de opbouw van de strandpaviljoens begonnen. De strandtenten tussen de Pier en Museum Beelden aan Zee mochten als eerste opbouwen. Door het opknappen van dit deel van de boulevard staan zij dit jaar dicht bij zee. De andere strandpaviljoens zijn vanaf 1 maart gestart met de opbouw.

 Meer informatie?
denhaag.nl/nl/nieuws

Containertuintjes fleuren straten op

De Amstelstraat in de Rivierenbuurt is een van de straten waar de gemeente de afgelopen weken containertuintjes heeft geplaatst. Dit zijn 3D-geprinte tuintjes die precies om een ondergrondse container heen passen. Bewoners zijn er blij mee. 'De hele straat fleurt ervan op.' Lees het hele verhaal op hethaagsegroen.nl.

FRANK JANSEN

Plaquette op bankje bij de Haagse Hogeschool.

HENRIËTTE GUEST

Praten over zelfdoding makkelijker maken

'Een goed gesprek begint met iemand écht zien'. Samen met een QR-code is deze tekst te lezen op plaquettes die in elk stadsdeel op bankjes worden geplaatst.

■ ■ De gemeente hoopt dat het hierdoor minder eng is om over zelfdoding te praten.

Idee voor plaquettes

Gemeenteraadslid Marije Mostert (D66) kwam met het idee (motie) om de plaquettes mogelijk te maken. Ze riep op om als gemeente actie te voeren om het praten over zelfdodingsgedachten makkelijker te maken. Ook wil zij graag dat mensen meer leren over depressie. Sinds de

coronapandemie stijgt het aantal depressies en zelfdodingsgedachten onder jongeren. Zelfdoding is zelfs de belangrijkste doodsoorzaak onder jongeren. De gemeente plaatst de plaquettes op plekken waar jongeren vaak samenkomen, zoals in parken en op scholen.

Heeft u hulp nodig?

Heeft u gedachten over zelfmoord? Dan kunt u contact opnemen met Stichting 113 Zelfmoordpreventie. U kunt met hen bellen via 0800-0113. U kunt ook chatten. U hoeft uw naam niet te zeggen.

 Meer informatie?
113.nl

Gemeenteraad akkoord met plannen voormalige plek Koninklijk Conservatorium

■ ■ Op de voormalige plek van het Koninklijk Conservatorium komt een nieuw kantoor van de ANWB, een rijkskantoor en een klein park. De gemeenteraad heeft 15 februari ingestemd met de plannen. Langs de Utrechtsebaan komt het nieuwe kantoor van de ANWB. Het gebouw is ongeveer 42 meter hoog. Op de begane grond komt er een publiek toegankelijke passage, een koffiebar, ANWB-winkel, vergadermogelijkheden en een kinderfietsenwerkplaats. Op de hoek van de

Prinses Beatrixlaan/Juliana van Stolberglaan, komt een nieuw Rijkskantoor van 76 meter hoog. Op de begane grond komt een ontmoetingsplein. Tussen de gebouwen komt een klein park met daaronder een parkeergarage. De plannen voor de nieuwe kantoren zijn onderdeel van de vernieuwing van het gebied tussen en rondom de drie grote stations.

 Meer informatie?
projecten.denhaag.nl

Piet Heinplein weer open

Na twee jaar hard werken gaat eind maart het Piet Heinplein weer open. Autoverkeer kan dan weer doorrijden over de Anna Paulownastraat en naar de Elandstraat. Vaartuigen mogen aanmeren voor een bezoekje aan het Piet Heinplein. Via het mooi ingerichte plein loop je zo naar de winkels, koffietenten en restaurants van het Piet Heinplein en de Piet Heinstraat.

■ Bij de herinrichting verving de gemeente de kademuren en bruggen rondom het Piet Heinplein. Ook verdween na 100 jaar de overkapping over de gracht, waardoor het water meer de ruimte heeft. Het plein is opnieuw ingericht met historische elementen zoals klassieke lantaarnpalen en een gietijzeren hek langs de kade. Het Piet Heinplein is nu een

heerlijke plek om te ontspannen.

Bruggen en kademuren

Veel van de oude kademuren en bruggen in Den Haag steunen op een houten fundering. Deze fundering blijkt op veel plaatsen te zijn aangetast door een bacterie. De

brug, Elandbrug en kademuren rondom het Piet Heinplein.

Feestelijke opening

Volgende maand opent de gemeente samen met de aannemer en bewoners en ondernemers uit het Zeeheldenkwartier het plein op een feestelijke wijze.

Na 100 jaar verdween de overkapping over de gracht.

gemeente Den Haag vervangt daarom de bruggen en kademuren in de stad. In twee jaar tijd verving de gemeente de Anna Paulowna-

Meer informatie?
denhaag.nl/pietheinplein

Weekendafsluitingen N211

Op vrijdag 22 maart begint de provincie Zuid-Holland met werkzaamheden aan de N211 Wippolderlaan. De weg wordt verbreed zodat het verkeer hier in de toekomst beter kan doorrijden.

■ In de volgende weekenden is de N211 Wippolderlaan tussen de A4 en de Erasmusweg in beide richtingen afgesloten.

■ vrijdag 22 maart 22.00 uur tot maandag 25 maart 04.00 uur
■ vrijdag 5 april 22.00 uur tot maandag 8 april 04.00 uur
De afsluiting van de weg is nodig

voor het veilig uitvoeren van werkzaamheden op en langs de weg. Het verkeer wordt in deze weekenden via borden omgeleid. Nood- en hulpdiensten kunnen langs het werk en bus 37 rijdt de normale route. Het advies is om tijdens deze weekenden zoveel mogelijk te reizen met de fiets of het openbaar vervoer. Toch met de auto? Houd dan rekening met grote verkeersdrukke en raadpleeg vooraf de routeplanner of navigatieapp.

De N211 tussen de A4 en de N222 wordt verbreed van 2x2 naar 2x3 rijstroken. Er komen ongelijkvloerse

aansluitingen bij de N222 (Westlandroute) en de Laan van Wateringse Veld. Het recreatiegebied de Zwethzone naast de N211 wordt gedeeltelijk opnieuw ingericht, met nieuwe bomen en voorzieningen voor kinderen en recreanten. De bruggen over de Zweth en de Molensloot worden aangepast en verbreed. Extra maatregelen beperken de toekomstige hinder van licht en geluid voor de omwonenden.

Meer informatie?
n211wippolderlaan.nl

Werk aan Sijtwendetunnels

■ Vanaf 31 maart begint Rijkswaterstaat aan de laatste drie fases van de werkzaamheden aan de Sijtwendetunnel. De tunnel is dan in de richting van de A4 doordeweeks (van zondag 21.00 tot zaterdag 06.00 uur) afgesloten. In de weekenden zijn er geen werkzaamheden en is de tunnel in beide richtingen open.

Meer informatie?
rws.nl/verlichting-sijtwendetunnel

Werk aan Pletterijkade begonnen

De kademuur van de Pletterijkade wordt vervangen en daarna het riool. De Pletterijkade is daarom twee jaar dicht voor verkeer. Doorgaand autoverkeer wordt omgeleid via de Lekstraat. Fietsers worden omgeleid via de Pletterijstraat. Voetgangers kunnen langs het werk lopen. Meer informatie op denhaag.nl/pletterijkade.

FRANK JANSSEN

Fietsers en wandelaars kunnen straks makkelijk het spoor en de A12 oversteken.

GEMEENTE DEN HAAG

Nieuwe fietsroute Den Haag - Voorburg

Fietsers en wandelaars kunnen straks makkelijk het spoor en de A12 oversteken richting Voorburg. Tussen de Binckhorstlaan en station Laan van NOI komt een groene fiets- en wandelroute.

■ De nieuwe fiets- en wandelroute verbindt de Binckhorst met Voorburg Noord. Fietsers en voetgangers kunnen dan over het spoor en de A12. Ze rijden of lopen op dezelfde hoogte als de spoorlijn tussen Hollands Spoor en Laan van NOI. Er komt een nieuwe brug over het spoor Den Haag Utrecht. Daarna loopt de route via de bestaande brug over de A12 door naar Voorburg.

Het nieuwe fietspad langs het spoor is twee richtingen en is onge-

veer 6 meter breed. Het wandelpad 2,5 meter. Op de spoordijk (talud) komen een trap en voetgangersbrug over het water naar Bink 36. Erom-

De route moet in 2027 helemaal klaar zijn.

heen veel bloemen, gras en bomen. In Voorburg worden de Von Geusaustraat, de Pompe van Meerdervoortstraat en de Van Alphenstraat ingericht als fietsstraat. De route moet in 2027 helemaal klaar zijn.

Meer informatie?
bereikbarestad.denhaag.nl

Nieuw asfalt op Vrederustlaan

■ Op 15 maart is het werk aan de Vrederustlaan afgerond. Het asfalt van de Vrederustlaan was oud en versleten tussen de Melis Stoke-laan en de Erasmusweg. Daarom heeft de gemeente de weg en de parkeervakken daar opnieuw geasfalteerd. Ook de strook tussen fietspad en parkeervakken is opnieuw gemaakt. Bij de inritten naar de zijstraten kwam ook nieuw asfalt op het fietspad.

Actueel

■ 11 maart tot 6 juni: de gemeente vervangt verkeerslichten op de kruisingen Escamplaan – De Werf, Lozerlaan – Escamplaan, Lozerlaan – Meppelweg en Lozerlaan – Hengelolaan.
■ Stedin werkt vanaf april aan gasleidingen op de Wouwermanstraat.

Meer informatie?
bereikbarestad.denhaag.nl

Wereldreis door

In de week van 18 tot en met 23 maart is iedereen van harte welkom voor een week vol cultuur en inspiratie. Van de opening van een tentoonstelling, tot aan rolschaatsen op muziek of het bijwonen van het symposium the Urban Academy. Of bezoek de verschillende culturele, religieuze of maatschappelijke organisaties die hun deuren openen. Toegang is voor alle activiteiten gratis.

Ontdek heel Den Haag tijdens de Wereldreis door eigen stad. Via onderstaande plattegrond stippel je zelf je reis uit.

'Facing Blackness'
Op maandag 18 maart vanaf 18.00 uur opent de tentoonstelling 'Facing Blackness' in de Centrale Bibliotheek. Een indrukwekkende tentoonstelling over de geschiedenis van racisme, stereotiepe beeldvorming en het verzet daartegen. De tentoonstelling is tot 15 april te bekijken bij Podium B op de 5e verdieping. Via de website kun je je aanmelden voor de opening.

Rolschaatsen op muziek
Zin om te rolschaatsen terwijl op de achtergrond muziek vanuit verschillende delen van de wereld klinkt? Dat kan op woensdag 20 maart van 14.00 tot 20.00 uur. Iedereen is van harte welkom op de binnenplaats van de The Social Hub The Hague.

The Urban Academy
Op donderdag 21 maart van 16.00 tot 20.00 uur is the Urban Academy, een symposium, in The Social Hub The Hague. Vol met interessante sprekers zoals Danielle Zawadi en Naomi Antonius, interessante workshops, een dansvoorstelling en een walking diner. Via de website kun je je aanmelden om erbij te zijn.

Open Huis
En als afsluiter openen Haagse organisaties op zaterdag 23 maart van 12.00 tot 17.00 uur hun deuren. Zij bieden een programma vol leuke, culturele activiteiten zoals optredens, workshops en een rondleiding in een kerk, een tempel, een moskee of een museum.

Verhalen en wandelen
Maak tijdens de Wereldreis door eigen stad op zaterdag 23 maart kennis met de artistieke kant van onze stad en ontdek de parels via de Street Art Tour. Met achtergrondverhalen en een historische

tint. Ook kun je tijdens een wandeling het Haagse slavernijverleden terugzien, want in het Haagse straatbeeld zijn sporen van deze geschiedenis nog altijd zichtbaar. Den Haag speelde al vanaf de 17de eeuw een centrale rol in de totstandkoming, de handhaving en de afschaffing van de slavernij.

Meer begrip
De Wereldreis door eigen stad vindt plaats in verband met de Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie. Door met elkaar in gesprek te gaan ontstaat er meer begrip en kun je vooroordelen wegnemen.

Ga je mee op Wereldreis? Deel het met elkaar
Op wereldreisdenhaag.nl staat meer informatie. Volg ook de Wereldreis op Facebook en Instagram voor de laatste updates. Laat op social media weten dat je meereist. Vermeld #wereldreisdooreigenstad wanneer je over het evenement post.

 Meer informatie?
wereldreisdenhaag.nl

Met de Wereldreis door eigen stad viert Den Haag haar diversiteit.

NUNES DOS ANOS

eigen stad

Helden, profiteurs, schurken en slachtoffers. Je komt ze allemaal tegen op een wandeling langs statige panden in de Haagse binnenstad. Aan niets valt een verband met slavernij af te lezen, tot de gids begint te vertellen.

Den Haag en slavernij: een verborgen verleden

Lange Voorhout 34 is één van de stopplaatsen op de wandeling Den Haag en Slavernij van het Haags Historisch Museum. Hier was tot 1982 de Koninklijke Bibliotheek gevestigd. Schrijver en verzetsstrijder Anton de Kom (1898-1945) heeft er eindeloos onderzoek gedaan naar de slavenhandel voor het boek Wij slaven van Suriname. 'Zijn verhaal is voor mij het meest indrukwekkende op onze route,' vertelt museumdocent Francine de Graaf. Zij en haar collega's begeleiden de wandeling. 'Anton de Kom gaf slaafgemaakten een stem. Hij kende de getuigenissen uit de eerste hand van mensen die nog in slavernij waren geboren. Zijn boek is een aanklacht tegen eeuwenlange uitbuiting en exploitatie van mensen. De Kom had een innerlijke drive om op te komen tegen onrecht. Ook in Nederland. Hij nam deel aan het verzet tijdens de oorlog en stierf in een Duits concentratiekamp.'

Unieke verhalen
Conservator Valerie Veenvliet was medesamensteller van de tentoonstelling Koloniaal Den Haag (2023) in het Haags Historisch Museum. 'Hoe meer je je erin verdiept, hoe meer je sporen gaat zien van de slavernij in de stad. Deze wandeling focust op de mensen die er in Den Haag mee te maken hadden. Het gaat niet zozeer over jaartallen

Wereldreis door Eigen stad
Wandeling Den Haag en Slavernij
zaterdag 23 maart
13.00-14.00 uur en
14.30-15.30 uur
verzamelen op de stoep voor het Haags Historisch Museum
Graag vooraf aanmelden:
educatie@haagshistorischmuseum.nl

Ook op acht zondagen vanaf 31 maart tot aan de zomer leidt een gids wandelaars langs de route. De aanvang is telkens 14.00 uur.
Praktische informatie:
haagshistorischmuseum.nl (zien en doen)

 Meer informatie?
denhaag.nl

“
Hoe meer je je erin verdiept, hoe meer je sporen gaat zien
”

Conservator Valerie Veenvliet (links) en museumdocent Francine de Graaf (rechts): 'Deze wandeling focust op mensen.' FRANK JANSEN

en feiten, maar over individuen met unieke verhalen. Wat op mij de meeste indruk maakt, is toch wel dat er altijd verzet is geweest. De veerkracht en drang het lot in eigen hand te nemen, was groot onder tot slaafgemaakten. Daarom kon het plantagesysteem alleen met bruut geweld in stand worden gehouden.'

Zwarte dominee

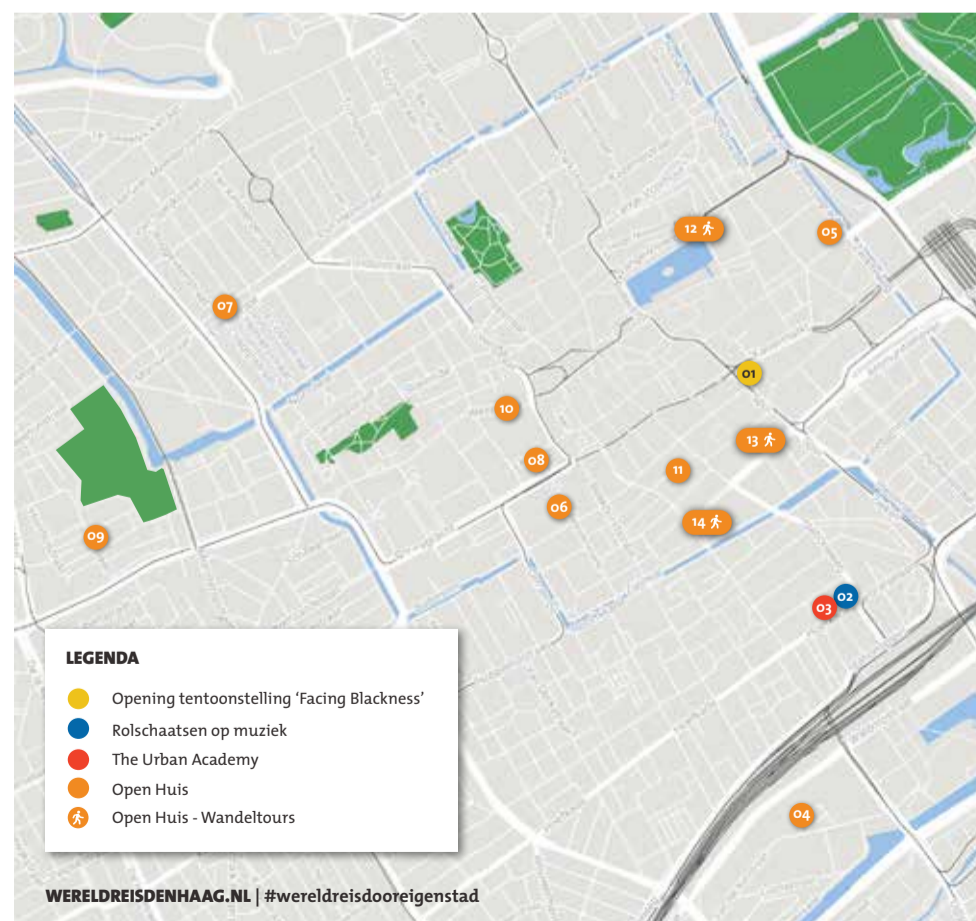
Direct naast de voormalige Koninklijke Bibliotheek was het woonhuis van de steenrijke familie Tinne. Vader had fortuin vergaard met suiker- en koffieplantages in Zuid-Amerika. Na zijn overlijden erfde dochter Alexine (1835-1869) een groot kapitaal dat haar in staat stelde dure expedities te ondernemen naar de Sahara en Centraal-Afrika. Ze heeft er de allereerste foto's gemaakt van de inheemse bevolking. Tinne zag ook de verschrikkingen van de slavenhandel en kocht slaafgemaakten vrij. Dat kon ze doen dankzij kapitaal dat

mede met slavernij was verdiend. De wandeling zit vol met zulke paradoxale verhalen. In de 18e eeuw stond de zwarte theoloog Jacobus Capitein (1717-1747) op de kansel van de Kloosterkerk aan het Lange Voorhout. Hij verdedigde de slavernij tot groot genoegen van de kerkgangers met belangen in de koloniën. In de Bijbel las hij dat christendom en slavernij konden samengaan en dat onderscheid moest worden gemaakt tussen lichamelijke slavernij en geestelijke vrijheid. Francine: 'Capitein was geboren in West-Afrika en als elfjarige cadeau gedaan aan een koopman die hem naar Den Haag bracht. In Nederland was slavernij verboden. Hij kon naar school gaan en bleek een slimme leerling. Na zijn doop in de Kloosterkerk studeerde hij theologie in Leiden en kreeg later een aanstelling als predikant aan de Goudkust, centrum van de slavenhandel in het huidige Ghana.'

waar eeuwenlang de besluiten werden genomen die slavenhandel mogelijk maakten. En hier werd in 1863 ook tot afschaffing besloten.

Late afschaffing

Valerie: 'Nederland was er erg laat mee. Engeland had de slavernij al 1833 verboden onder grote binnenlandse druk. Bij ons was het protest veel kleiner. Een felle tegenstander was de politicus Groen van Prinsterer. Hij organiseerde in 1841 een bijeenkomst in Diligentia en richtte een genootschap op tegen de slavernij. Later zat hij in een staatscommissie die de afschaffing voorbereidde. Tien jaar lang is er gesteggeld over compensatie voor de plantage-eigenaren. Over het leed dat slaafgemaakten was aangedaan, ging het nauwelijks. Groen van Prinsterer trok zich zwaar teleurgesteld terug uit de commissie. Op de wandeling staan we stil bij zijn woonhuis aan de Korte Vijverberg.'

 Den Haag

WERELDREIS DOOR EIGEN STAD
Een week vol cultuur en inspiratie

SAMEN ZIJN WIJ DEN HAAG

18 - 23 MAART 2024

MAANDAG 18 MAART	
01	Opening tentoonstelling 'Facing Blackness' Centrale Bibliotheek; Spui 68, 2511 BT Den Haag
WOENSDAG 20 MAART	
02	Rolschaatsen op muziek The Social Hub; Hoefkade 9, 2526 BN Den Haag
DONDERDAG 21 MAART	
03	The Urban Academy The Social Hub; Hoefkade 9, 2526 BN Den Haag
ZATERDAG 23 MAART - OPEN HUIS	
04	Gurudwara Siri Guru Singh Sabha, Sikh tempel 1e Van der Kunstraat 79, 2521 AS Den Haag
05	Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten (Royal Academy of Art) Prinsessegracht 4, 2514 AN Den Haag
06	Museum Van Kleef Lange Beestenmarkt 109, 2512 ED Den Haag
07	Onze Lieve Vrouw Onbevleet Ontvangen kerk (Eland) Elandstraat 194, 2513 GX Den Haag
08	Het Koorenhuis Prinsegracht 27, 2512 EW Den Haag
09	Shri Sanatan Dharm Dew Mandir Gaslaan 74, 2562 LL Den Haag
10	H. Theresia van Avilaberk - Poolse Parochie H. Johannes Paulus II Westeinde 12a, 2512 HD Den Haag
11	Mesidi-Aksa Moskee Wagenstraat 103, 2512 AS Den Haag
12	Wandeltour Den Haag en Slavernij onder leiding van het Haags Historisch Museum Korte Vijverberg 7, 2513 AB Den Haag
13	Wandeltour Joods Verleden van Den Haag onder leiding van Stichting Gildé Spui 175 (voor de Nieuwe Kerk), Den Haag
14	Wandeltour Streetart onder leiding van Enter The Hague Paviljoensgracht 131, 2511 DG Den Haag

LEGENDA

- Opening tentoonstelling 'Facing Blackness'
- Rolschaatsen op muziek
- The Urban Academy
- Open Huis
- ✂ Open Huis - Wandeltours

WERELDREISDENHAAG.NL | #wereldreisdooreigenstad

Energie uit de Wijk Challenge Zeekadetten maken vaart met verduurzamen 102 jaar oud schip

Groen met Vaart

Een oud schip verduurzamen met vrijwilligers en een klein budget. Dat is nog eens een uitdaging. De Zeekadetten durven het aan. Het eerste succes is binnen: hun project won de Energie uit de Wijk Challenge 2023.

In Binckhorsthaven ligt de Enterprise, een 102 jaar oud binnenvaartschip. Elke zaterdag gaan hier de Haagse Zeekadetten aan boord. Jongens en meisjes (vanaf 11 jaar) maken kennis met het maritieme leven. De Enterprise is hun varend clubhuis. Ze helpen in de machinekamer, koken in de kombuis of gaan het water op om te zeilen. Alles onder leiding van vrijwilligers met 'zeebenen'. Plezier maken staat voorop, tegelijkertijd kun je ook een Vaarbewijs of Hofmeester-diploma halen. Daarmee is het een goed voortraject voor een beroepsopleiding Zeevaart.

Het schip is in goede conditie, maar nog verre van duurzaam. De motor draait op diesel net als de kraan om zeilboten in en uit het water te tillen. Koken gebeurt op gas en dieselaggregaten zorgen voor stroom. Dat moet anders, vindt vrijwilliger Jos Flinterman. Na tien jaar in de technische dienst bij de marine heeft hij nu een baan aan wal en daarmee meer tijd voor de Zeekadetten. 'We willen de Enterprise verduurzamen en dat zoveel mogelijk doen met vrijwilligers. De gemeente heeft ons project Groen met Vaart uitgekozen voor de Energie uit de Wijk Challenge 2023. Dat levert ons een mooi startkapitaal op.'

Hoe ziet het plan eruit? 'Op het voordek komt een opbouw voor zonnepanelen. We hebben meestal alleen zaterdags elektriciteit nodig. Door de stroom op te slaan in batterijen kunnen we er maximaal van profiteren. Verder gaan we over op inductiekoken en ledverlichting. De

Vrijwilligers Rutger, Marloes en Jos van Zeekadetkorp Den Haag: 'We gaan de Enterprise verduurzamen samen met zoveel mogelijk vrijwilligers.'

HENRIËTTE GUEST

Energie uit de Wijk Challenge 2023-2024

De Zeekadetten zijn een van de winnaars van de Energie uit de Wijk Challenge 2023-2024. Ze krijgen hulp en advies van de gemeente, Duurzaam Den Haag en technisch adviesbureau Augustus Warmte om hun plannen te realiseren. Er zijn al veel bewonersinitiatieven die met of zonder hulp van de gemeente een project zijn gestart om over te stappen naar schone energie. Meer verhalen, advies over energie besparen en de overstap naar schone energie vindt u op duurzamestad.denhaag.nl

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl

oude generator wordt vervangen door een veel efficiënter aggregaat. Als het plan klaar is, gebruikt het schip alleen nog diesel voor de aandrijving. Alle andere energie is duurzaam.'

'We willen het werk zoveel mogelijk zelf uitvoeren. Samen klussen aan een duurzame toekomst. Een installatiebedrijf zou er misschien een week over doen, wij hebben een heel jaar voor dit plan. Dat geeft de tijd om theorie en praktijk te koppelen. Techniek is gewoon harstikke leuk als je doorhebt hoe het werkt. In het team zit een specialist die vaker schepen heeft verduurzaamd. De technische kennis is al aan boord.'

Zaterdag wordt klusdag en eens per maand is er een workshop bijvoorbeeld over windenergie. 'We gaan een windmolen bouwen. Qua opbrengst is dat niet zo interessant. Je kunt er wel veel van

leren over duurzame energie. Iedereen mag meedoen, maar de focus ligt bij bewoners van stadsdeel Laak. We nodigen scholen uit aan boord en gaan het verhaal van de Enterprise vertellen in buurthuizen, bij sportclubs en op evenementen. Doel is vrijwilligers werven en jongeren enthousiast maken voor techniek. De lat ligt hoog en het budget is laag, maar dat zijn we gewend. De Zeekadetten is het vaker gelukt met weinig veel voor elkaar te krijgen, dankzij sponsors en een trouwe achterban.'

De feestelijke start van Groen met Vaart is zaterdag 16 maart, tegelijk met NL Doet. Vrijwilligers gaan ledverlichting installeren en schilderwerk uitvoeren.

 Meer informatie?
zkdenhaag.nl

Energiebespaartip: vloerisolatie

■ Een goed geïsoleerde vloer heeft alleen maar voordelen. U woont lekker comfortabel en u gebruikt minder aardgas. Ook bent u voorbereid op de overstap naar schone energie. Heeft u een kruipruimte van meer dan 35 cm diep? Soleer dan de vloer aan de onderkant. Is de kruipruimte minder dan 35 cm diep, isoleer dan de bodem van de kruipruimte. Zonder kruipruimte kunt u uw vloer aan de bovenkant isoleren. Bij vloerisolatie is het belangrijk

om de vloer niet helemaal dicht te maken. Onvoldoende ventilatie kan leiden tot rotting. Extra ventilatiegaten aan de voor- en achterkant van de kruipruimte zorgen ervoor dat de lucht kan doorstromen. Zowel voor vloer- als voor bodemisolatie kunt u subsidie krijgen.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/woning/isoleren

Spreekuur energie besparen

Duurzaam Den Haag organiseert wekelijks spreekuren over energie besparen en een groenere buurt. De spreekuren zijn in Molenwijk, Laak Centraal, Moerwijk en Transvaal. Iedereen kan langskomen en persoonlijk advies krijgen. Kijk op duurzamestad.denhaag.nl/spreekuur-energie-besparen-groenere-buurt.

DUURZAAM DEN HAAG

Initiatiefrecht voor huurders

■ Huurt u een particuliere woning? Dan heeft u het recht om uw verhuurder te vragen om energiebesparende maatregelen, zoals isolatie of een energiezuinige cv-ketel. Dit heet het initiatiefrecht. De gemeente helpt met gratis advies. Soms stijgt de huur. De huurverhoging moet in verhouding staan tot de kosten.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl

Een groepje jongeren dat op een bankje hangt is geen probleem, maar sommige groepen veroorzaken overlast of gaan zelfs de misdaad in. Voor die groepen heeft de gemeente een speciale aanpak. Met succes.

Pak aan die bende! Aanpak jeugdcriminaliteit al 15 jaar succes

Als groepen jongeren niet meer hinderlijk zijn, maar overlast geven of zelfs crimineel worden, is het tijd om in te grijpen. Al vijftien jaar werkt beleidsadviseur Nynke Riemersma aan de bijzondere 'groepsaanpak' voor overlastgevende en criminele jeugdgroepen. Samen met collega Linda Groenestein legt ze uit waarom deze aanpak werkt. 'We kijken naar de groep, we kijken naar de omgeving én we kijken naar de persoon. In de omgeving kunnen we soms kleine dingen doen met groot effect. Een bankje verplaatsen van een donkere hoek naar een lichte, zichtbare plek kan de omgeving al veiliger maken, zeker bij een groep die nog niet zo ver gaat. Als het gaat om de persoon, proberen we die uit de criminaliteit te halen, maar ook een nieuwe kans op succes te bieden, bijvoorbeeld via school of werk. Voor groepen die nog geen grote problemen geven kan het helpen om bijvoorbeeld sportactiviteiten te organiseren.'

Nynke Riemersma en Linda Groenestein: 'Uiteindelijk willen we allemaal hetzelfde: de jongeren weer op het goede spoor zetten.'

VALERIE KUYPERS

Geweld tussen groepen

Helaas blijft het niet altijd bij overlast geven. Een aantal groepen maakt wijken onveilig. 'Wat ze doen verschilt wel per groep. De ene is meer bezig met drugshandel, de andere met straatroven, met inbraken of geweld met messen.' Hoewel jeugdgroepen vaak aan een bepaalde wijk gebonden zijn, komt geweld tussen groepen uit verschillende wijken of omringende gemeenten ook voor. 'Daarom werken we met verschillende partners samen. Politie, Openbaar Ministerie, het Zorg- en Veiligheidshuis en de betrokken gemeenten overleggen regelmatig met elkaar. Want wie in de ene gemeente een dader is, kan in de andere een slachtoffer zijn. Daarom moet je ook altijd goed kijken waar je een jongere onderbrengt. Als je hem ergens aan het werk zet, moet je zeker weten dat er geen lid van een rivaliserende bende in datzelfde bedrijf werkt.'

Natuurlijk zijn niet alle jongeren direct bereid mee te werken. 'Sommige vinden het maar stom of willen echt niet het rechte pad op.

Haagse aanpak

De gemeente onderscheidt drie groepen problematische (jeugd)groepen. Bij elke groep hoort een andere aanpak:

- Groepen met hinderlijk gedrag: bij deze groepen is het nog vrij eenvoudig om het gedrag te veranderen. Inzet van jongerenwerk en sportactiviteiten is vaak genoeg.
- Groepen met overlastgevend gedrag: bij deze groepen is een zwaardere inzet nodig. Met verschillende partners maakt de gemeente een plan van aanpak. Daarbij is aandacht voor de groep, de individuele jongeren en het gebied.
- Groepen met crimineel gedrag: ook bij deze groepen zet de gemeente in op de groep, de individuele jongeren en het gebied. Daarnaast is vaak een opsporingsonderzoek onder leiding van het OM onderdeel van de aanpak.

Meestal zijn het jongerenwerkers die hen benaderen of coaches die wij zelf inzetten. Zij vinden makkelijker toegang tot de jongeren dan iemand van de gemeente. Zij gaan op huisbezoek, spreken ook met de ouders en bekijken de gezinssituatie. Als het al heel ver gekomen is komt het ook voor dat een dader eerst een straf moet uitzitten. Maar ook dan kijken we al in de gevangenis met hem naar de toekomst. Hoe gaat het straks als je vrij komt? Daarvoor heeft de gemeente een speciaal bureau nazorg.'

Riemersma en Groenestein beseffen dat het voor een ontspoorde jongere niet makkelijk is terug te komen op het rechte pad. 'Bedenk maar zelf: aan de ene kant zit geld en zitten je vrienden. Aan de andere kant lijkt het saai. En toch moet je dan die keus maken voor de goede kant. En niet één keer, maar elke dag weer. En toch komt het met het grootste deel uiteindelijk goed.'

Franse toestanden

Toen Riemersma 15 jaar geleden

aan de aanpak begon, kreeg ze te horen dat de stad aan het afglijden was naar toestanden als in de Franse buitenwijken, de 'banlieues'. 'We hadden toen de meeste jeugdgroepen van heel Nederland, meer dan honderdveertig. Inmiddels zijn het er minder dan tien. Ik had geen idee waar ik moest beginnen. Al snel besepte ik dat wijkagenten een grote rol moesten hebben; zij proberen in goed contact met de jeugd te blijven.'

Geheim van het succes

Samenwerking is het geheim van het succes, zeggen Riemersma en Groenestein. Met politie en OM, met jongerenwerkers, maar ook met scholen. Die laatste samenwerking is soms ingewikkeld. 'We mogen niet altijd met scholen delen wie er problemen geven, want dat staan de privacyregels niet toe. Tegelijkertijd hebben we de scholen nodig. We praten ook met ouders. En ik wil hier graag het beeld rechtzetten dat dat altijd om kansarme gezinnen zou gaan. Dat is lang niet altijd zo. Er zijn genoeg

jongeren die uit een stabiel gezin komen en hoogopgeleid zijn en toch problemen geven.'

'Uiteindelijk willen we allemaal hetzelfde: de jongeren weer op het goede spoor zetten. Dat je iedereen uit de criminaliteit kunt weghouden blijft een illusie. Maar je kunt dan nog steeds op tijd zijn voor de broertjes en zusjes. Zorgen dat die niet dezelfde kant op gaan.'

“
Terugkomen
op het
rechte pad
is niet
makkelijk
”

Wat vinden de fracties van... het voorkomen van femicide?

Iedere maand kunnen inwoners via social media kiezen over welk onderwerp ze de standpunten van de verschillende fracties willen lezen. Deze maand kreeg het onderwerp voorkomen van femicide de meeste stemmen. Hart voor Den Haag, Partij voor de Dieren en ChristenUnie/SGP geven hierover hun mening. Wilt u meestemmen over wat het volgende onderwerp moet worden? Volg dan de Haagse gemeenteraad op Twitter of Instagram: @Gemeenteraad070.

Den Haag spant zich extra in om gendergerelateerd geweld te voorkomen. De gemeente wil zorgen dat professionals signalen sneller herkennen. Voor slachtoffers moet er laagdrempelige hulpverlening zijn waar zij naar toe kunnen voor advies, hulp en vervolgens het doen van aangifte.

Op 20 maart wordt hierover een werkbespreking georganiseerd in de commissie Samenleving van de Haagse gemeenteraad.

PXABAY

Voorkom femicide Actie vereist

Hart voor Den Haag vindt het onacceptabel dat vrouwen louter en alleen vermoord worden omdat ze hun eigen keuzes willen maken in het leven. Bij zes op de tien vermoorde vrouwen is de (vermoedelijke) dader de partner of de ex-partner en wordt de uiteindelijke moord vooraf gegaan door dwingende controle, stalking, psychologische manipulatie en fysiek en seksueel geweld. Signalen hierover moeten meteen opgepakt worden om erger te voorkomen. Wij verwachten concrete acties van de wethouder en geen nieuwe plannen.

Erken femicide

Iedere acht dagen wordt in Nederland een vrouw vermoord, vrijwel altijd door een (ex)partner. Daarom is de Partij voor de Dieren blij dat er een Actieplan Femicide komt voor erkenning en een concrete aanpak. Onze fractie pleit al jaren voor het breder opleiden van hulpverleners. Door het signaleren van allerlei vormen van geweld, die vaak met elkaar verbonden zijn, kan gendergerelateerd geweld beter worden voorkomen.

Voorkom femicide

Naar schatting wordt iedere acht dagen een vrouw vermoord omdat ze vrouw is. Ook in Den Haag. Hartverscheurend. Toch is er weinig aandacht voor, omdat femicide vaak lastig te herkennen is. Uit onderzoek blijkt dat femicide vaak voorafgegaan wordt door signalen van onder meer huiselijk geweld. De ChristenUnie/SGP wil dat agenten training krijgen over dit onderwerp, zodat ze femicide kunnen herkennen en registreren. Zo komt er meer zicht op het probleem. Dat is een begin van het voorkomen van femicide.

Raad aan het woord

Andrew van Esch, D66

Den Haag is de meest internationale stad van Nederland. Met mensen uit alle windstreken van de wereld zijn we als stad ook al een Verenigde Naties. Maar veel van deze mensen wonen/werken slechts een paar jaar in Den Haag. We praten vaak over deze expats en arbeidsmigranten, maar we praten te weinig met hen. Dat wil ik veranderen met het initiatief voor een Raad in de Stad in het Engels, met al die internationals die hier wonen en werken. Wat vinden zij van onze stad? Wat doen we goed en wat kan beter? Het wordt vast een leerzame avond.

Minke Hofstra, VVD

In mijn portefeuille bij de Haagse VVD zit onder andere participatie. Voor mij betekent participatie dat je als inwoner van de stad meedoet, meedenkt en meepraat. Als raadslid ga ik zo veel mogelijk in gesprek met de inwoners en organisaties van onze stad. We proberen onze stad elke dag een beetje beter te maken en dat kan een verandering van je wijk opleveren. Ik vind het belangrijk dat je je als inwoner van Den Haag gehoord voelt en dat je betrokken wordt bij veranderingen in je wijk. De stad elke dag iets mooier maken, doen we samen.

Fatima Faid, Haagse Stadspartij

Omvolking is een extreemrechtse complottheorie. Vorige keer gebruikte een politieke partij op deze pagina terloops het woord omvolking. Dat is geen neutraal woord, maar bevat een kern van xenofobie en racisme, belegering en complotdenken. Het is een complottheorie die ervanuit gaat dat 'de elite' de bevolking wil vervangen door migranten. Het is geen onschuldig begrip. Van 'omvolking' overtuigde mannen vermoordden in verschillende landen, tijdens dertien schietpartijen 136 mensen. Dit complot hoort niet thuis in een gemeentelijke publicatie.

Stad in de raad

“Hoe komt het dat in zo'n korte tijd de situatie zo is verslechterd dat zulke drastische reducties worden doorgevoerd?”

”

Inspreker R. van Onselen in de vergadering van de gemeenteraad van 15 februari 2024. Onderwerp: Afschaling dienstverlening HTM

Kort

Bewoners Centrum in gesprek met raad

Bijna honderd bewoners en ondernemers uit stadsdeel Centrum gingen woensdagavond 28 februari in gesprek met gemeenteraadsleden. Tijdens de bijeenkomst Raad in de Stad bij de campus Universiteit Leiden kwamen zij met verschillende ideeën om het stadsdeel nog mooier te maken. Deze ideeën werden vervolgens gepresenteerd aan alle aanwezigen.

 Meer informatie?
denhaag.nl/raadindestad

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op denhaag.nl/uitzendingenraad voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen. Raadsvergaderingen zijn ook live te zien op Den Haag TV (Ziggo kanaal 40)

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Donderdag 14 maart
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
13.30 uur

Donderdag 4 april
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
13.30 uur

 Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Samen op weg naar een schone stad

Een schone stad is van belang voor een leefbaar en veilig Den Haag. Toch worden helaas nog veel plekken vervuild met zwerfafval. De gemeente gaat tijdens de Actie Schone Buurt opnieuw met bewoners de strijd aan tegen zwerfvuil.

Zaterdag 23 maart wordt voor de 22e keer de Landelijke Opschoondag georganiseerd en dat betekent ook de start van de Actie Schone Buurt. Bewoners uit heel Den Haag steken tijdens deze eerste editie van 2024 een week lang de handen uit de mouwen voor een nog schonere leefomgeving zonder zwerfafval. Helpt u ook mee tijdens de Actie Schone Buurt? Haal dan 23 tot en met 29 maart uw afvalknipper, handschoenen en vuilzak op bij één van de uitleenpunten. Ook zijn er tijdens de actieweek

Tijdens de leukste opschoonweek van Den Haag staat onder meer een voorleesactiviteit op het programma. HENRIËTTE GUEST

voor jong én oud verschillende georganiseerde opschoonactiviteiten verspreid over Den Haag. Zo kunt u bijvoorbeeld met de boswachter op excursie in het Westduinpark, aan de slag met plastic doppen of een

bezoek brengen aan de Ostara viering bij Pluk! Den Haag en daar inspiratie opdoen voor de perfecte voorjaars schoonmaak in uw omgeving. Hieronder leest u meer over de activiteiten. Het volledige over-

zicht van de opschoonacties en uitleenpunten vindt u op de website.

 Meer informatie?
schoondoenwegewoon.nl/actie-schone-buurt

Doe mee met de opruimdagen

De gemeente organiseert van april tot en met juli in de hele stad opruimdagen. Heeft u spullen die u niet meer gebruikt en waar u vanaf wilt? Lever ze dan gratis in tijdens de opruimdag bij u in de buurt. Spullen die nog bruikbaar zijn gaan naar de kringloopwinkel en grofvuil wordt afgevoerd. Kijk op denhaag.nl/opruimdagen waar en wanneer er in uw buurt een opruimdag wordt georganiseerd. U kunt de volgende spullen inleveren:

- Grofvuil (zoals meubels, huishoudspullen en matrassen)
- Spullen voor de kringloop
- Oude fietsen
- Kleine elektrische apparaten
- Verf, lampen en ander klein chemisch afval

Let op: bouw- en sloopafval kunt u niet inleveren.

 Meer informatie?
denhaag.nl/opruimdagen

Flora en fauna spotten in het Westduinpark. VALERIE KLUYPERS

Op excursie met de boswachter

Drankblikjes, sigarettenpeuken maar ook tuinafval, bezoekers van het Westduinpark komen helaas niet alleen flora en fauna tegen. Het zwerfafval dat blijft liggen in dit Natura 2000-gebied heeft grote gevolgen voor de natuur, dier en mens. Het is dan ook tijd voor actie om zo de schoonheid van dit magische stukje Den Haag te behouden. Dit kan door zaterdag 23 maart met de boswachter mee te gaan op excursie in het Westduinpark. De boswachter vertelt

aan 15 deelnemers over de bijzonderheden van dit Haagse stuk natuur en neemt ze mee naar de meest unieke plekjes. Al wandelend gaat de groep ook het zwerfafval te lijf. De excursie start om 09.30 uur bij winkelcentrum Kijkduin waar de deelnemers verzamelen bij koffiekar Lou aan het Deltaplein. U kunt u aanmelden via [excursies.boswachter@denhaag.nl](mailto:boswachter@denhaag.nl) onder vermelding van uw naam, telefoonnummer en het aantal personen.

Pluk! Den Haag stoomt je klaar voor de lenteschoonmaak. SARAH PRINS

Vier de lente met het feest Ostara

Hoera, de lente staat voor de deur! Het seizoen waarin de natuur steeds groener wordt, de zon weer vaker gaat schijnen en er veel dieren worden geboren. Een vruchtbare tijd dus. Een goede reden voor Pluk! Den Haag om zaterdag 23 maart Ostara te vieren, een lentefeest waarop geboorte en een nieuw begin centraal staan. De lente-energie wordt bij Pluk! om 11.00u feestelijk verwelkomd met verschillende activiteiten voor jong en oud. Zo kunnen bezo-

kers workshops volgen, deelnemen aan een wildplukwandeling, de lentemarkt bezoeken en staat er een heuse lenteschoonmaak op het programma. Na afloop nog genoeg lente-energie over? Tijdens de Actie Schone Buurt kunt u, met uitzondering van maandag 25 en dinsdag 26 maart, van 10.00 tot 15.00 uur bij de lunchroom van Pluk! Den Haag opschoonmaterialen lenen om uw omgeving een voorjaars schoonmaak te geven.

Dieren bewonderen bij Stadsboerderij Molenweide. HUGO DE WOLF

Van plastic dop naar uniek product

Afval een tweede leven geven: bij Stadsboerderij Molenweide in Laak weten de medewerkers daar wel raad mee. Zo ook met het transformeren van plastic doppen. Om kinderen te laten ervaren dat plastic ook een grondstof kan zijn voor een nieuw product, kunnen zij woensdag 27 maart aan de slag met de Extruder. Met dit gereedschap kan bijvoorbeeld een unieke sleutelhanger van gerecyclede plastic worden gemaakt. De Extruder maalt de

plastic doppen helemaal klein, waarna het fijne plastic wordt omgesmolten en in een mal wordt gegoten. Het resultaat? Een unieke sleutelhanger waarmee de kinderen niet alleen bijdragen aan een schoner milieu, maar ook leren bewuster om te gaan met plastic. Stadsboerderij Molenweide aan de Stuwstraat 31 is 27 maart van 09.00 tot 17.00 uur geopend. De activiteit met de Extruder is van 13.00 tot 14.30 uur.

Hagenaars gratis naar **Kunstmuseum**

20 MRT Al 15 jaar organiseert het Kunstmuseum Museum-avonden voor de stad. Stadsdeel voor stadsdeel worden bewoners uitgenodigd voor een gratis avondje uit. Laat u verrassen door Universum Max Beckmann, de schilders van de Haagse School, Mondriaan & De Stijl of Het Wonder van Delfts Blauw. Er zijn rondleidingen, workshops, muziektredens en drankjes met wat lekkers. Ook is er gratis

busvervoer vanuit de wijk. Voorafgaand aan de Museum-avonden zijn er gratis lezingen en workshops in de wijk. Scheveningen en Segbroek zijn 20 maart als eerste aan de beurt. Meer dan 100.000 mensen hebben sinds 2009 op deze manier het museum leren kennen.

 Meer informatie?
kunstmuseum.nl/
stadnaarhetmuseum

Jan Hendrik Weissenbruch, Strandscène, 1887. COLLECTIE KUNSTMUSEUM DEN HAAG

Museumnacht kids

16 MRT Tijdens de Museumnacht Kids organiseren zestien Haagse musea en culturele instellingen een speciaal programma voor kinderen tussen 4 en 12 jaar. Zaterdag 16 maart kun je van 17.00 tot 21.00 uur meedoen aan allerlei leuke activiteiten: speurtochten, workshops, rondleidingen en voorstellingen. Van 21.00 tot

22.00 uur is er een feestelijke afterparty in Museon-Omniversum. Tickets kosten € 7,50. Daarmee heb je de hele avond toegang tot alle deelnemende musea en instellingen. Ouder en kind hebben beiden een ticket nodig voor toegang.

 Meer informatie?
museumnachtkids/denhaag

Kinderen kunnen meedoen aan allerlei leuke activiteiten. SUZANNE VAN DER KLEIJ

Klust u ook mee tijdens **NLdoet?**

15 MRT Tijdens NLdoet kan iedereen ervaren hoe leuk vrijwilligerswerk is. Honderden Hagenaars doen vrijdag 15 en zaterdag 16 maart mee aan deze grootste vrijwilligersactie van Nederland. In Den Haag zijn meer dan 100 klussen om uit te kiezen.

Van tuinieren tot schilderen en van koken tot opruimen en schoonmaken. Via de website kunt u zich aanmelden voor een klus.

 Meer informatie?
nl doet.nl (zoek op Den Haag)

In het Atrium van het stadhuis is de tentoonstelling Queer Migrations te zien. ZANYAR AZIZ

Queer Geschiedenismaand: tentoonstelling en talkshow

Den Haag doet dit jaar voor het eerst mee aan de jaarlijkse Queer Geschiedenismaand. De hele maand maart is er aandacht voor de geschiedenis en verhalen van homoseksuele, biseksuele, panseksuele, transgender, intersekse, non-binaire en andere queer mensen. Op het programma staan onder meer:

■ **Tentoonstelling Queer Migrations.** Fotograaf Zanyar Aziz is zelf een queer kind van vluchtelingen. Hij portretteerde negen queer mensen op plekken in Den Haag die een persoonlijke betekenis voor hen hebben. Bekijk hun portretten en verhalen op de tentoonstelling. Van 2 tot en met 21 maart in het

Atrium van het stadhuis.

■ **Talkshow:** In gesprek met Haagse Queer Verschilmakers. Zes Queer Verschilmakers delen hun persoonlijke verhalen en betrokkenheid bij de Haagse queeremancipatie. Charisa Chotoe begeleidt twee panelgesprekken met ervaren en jonge verschilmakers. Woensdag 27 maart van 19.30 tot 21.30 uur in de Centrale Bibliotheek aan het Spui (Podium B, 5e verdieping). Toegang gratis, aanmelden noodzakelijk.

 Meer informatie?
queer geschiedenis maand.nl

Bollentocht met de BBD

8 APR Veel Haagse senioren nemen al deel aan de activiteiten van de BBD (Boodschappen Begeleidingsdienst). Voor senioren die de BBD nog niet kennen is er maandag 8 of dinsdag 16 april een kleurrijke bollentocht. Deelnemers worden opgehaald en weer thuisgebracht.

De kosten zijn € 5,- inclusief koffie en gebak (€ 2,50 met een Ooievaarspas). Bel (070) 364 66 61 (werkdagen van 9.00 tot 13.00 uur) om u op te geven of stuur een e-mail naar info@bbddenhaag.nl.

 Meer informatie?
bbddenhaag.nl

Ervaar hoe leuk vrijwilligerswerk is. MICHEL HERKENS

Wandel mee met de **Duinenmars**

6 APR Zaterdag 6 en zondag 7 april is de Duinenmars. U kunt één of twee dagen meewandelen. Er zijn routes van 5, 10, 15, 25 en 40 km. De 5 en 10 km zijn ook geschikt voor wandelwagens en rolstoelen. Start en finish zijn op de Machiel Vrijenhoeklaan in Kijkduin.

 Meer informatie?
duinenmars.nl

Tentoonstelling over **graffitikunst**

In de Galerij van station Spui van de tramtunnel is tot 3 juni de tentoonstelling Den Haag Graffiti – Van Tag tot Art te zien. Met deze tentoonstelling laat het Haags Gemeentearchief bezoekers kijken door de ogen van de graffitiartiest.

 Meer informatie?
haagsgemeentearchief.nl

MARC KERSTEN

Movies that Matter

24 MRT Het Movies that Matter festival presenteert van 24 maart tot en met 1 april zo'n zeventig speelfilms en documentaires over mensenrechten. De films zijn in Den Haag te zien in Filmhuis Den Haag en Pathé Buitenhof.

 Meer informatie?
moviesthatmatter.nl